

ХАЛАК СҮЗИ

2024 йил – ЁШЛАР ВА БИЗНЕСНИ ҚҰЛЛАБ-ҚҰВВАТЛАШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиңа башлаган

WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ●

2024 йил 24 ноябрь, № 243 (8866)

Якшанба

Сайтимизга ўтиш үчүн QR-кодини телефонингиз оркали сканер килин.

ЭКОЛОГИК МУАММОЛАРДАН ХОЛИ ЯШИЛ МАКОН ВА ҚУЛАЙ ИШБИЛАРМОНЛИК МУХИТИ - ОБОДЛИК ВА ФАРОВОНЛИК ОМИЛИ

Президент Шавкат Мирзиёев 23 ноябрь куни Тошкент шаҳри атрофида «яшил белбоғ» барпо этиш лойихаси доирасида дараҳт экиш тадбирида иштирок этди ҳамда Янгиҳаёт туманига ташриф буориб, саноат корхоналари фаолияти ва маҳалладаги бунёдкорлик ишлари билан танишди.

Давлатимиз раҳбари дастлаб «Яшил макон» умуммиллий лойихаси барпо этилаётган янги бөкса күчат екди.

Бугунги асрға келип табиат соғлиғы энг долзарб масалага айланди. Ҳаво ва сувнинг ифлосланиши, тупрок эрозияси, чўлланиш, глобал исиши табиий мувозанатга ва одамлар соглиғига зарар етказмокда. Юритимизда бу олдиндан англаниб, атроф-мухитни асраш чоралари кўрилмоқда.

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан бундан уч йил аввал бошланган «Яшил макон» умуммиллий лойихаси чинакам халқ ҳаракатига айланди. Ҳар йили баҳор ва кузда дараҳт кўчатлари экиш анъанаси жонланди.

Президентимизнинг ўзи бунда доимо ўрнак. Аввалин йилларда Янги Тошкент, Серғон, Чилонзорда кўчатлар эккан эди. Бу йил пойтахтимизнинг Бекетимир туманинида, Тошкент ҳалқа йўли бўйидаги яшил худудга асос солинди.

Бунинг учун 100 гектар ер ажратилган бўлиб, иккى йилда жами 100 минг туп дараҳт ва бута кўчатлари экиласди. Уларни парваришлаш учун 3 та сунъий сув ҳавзаси ва 12 та қудук барпо этилди.

Маълумки, «Яшил макон» умуммиллий лойихасида шахарлар яшилилар дараҳасини 30 фоизга етказиш, хусусан, уларнинг атрофида «яшил белбоғ» яратиш мақсади белгиланган. Ҳалқа йўли бўйидаги бу худуд Тошкент «яшил белбоғ» ишнинг бир қисми бўлади. Яна бир эътиборли томони, бу ерда табиий рўймон шакли хосил қилинади.

Давлатимиз раҳбари жамоатчилик вакиллари ва чет эллик дипломатлар билан сұхбатлашди, ушбу ҳайрли ташабbusiga хисса кўшаштаги учун миннатдорлик билдири.

Бу анъана ўзи бизда бор. Ҳалқимиз табиатни «она» дейди, ерни, сувни эъзозлайди. Бунинг замирдиги ҳақикат ҳозирги экологик муаммолар тасъирида яққол намоён бўляпти. Шунинг учун «Яшил макон» лойихасини бошладик. Келгуси йил номини ҳам атроф-мухитни асраш масаласига багишладик. Энди бу ташабbuslar кенг ёилиши, айниқса, ёшларимизга чукур сингиши зарур. Ҳар бир хонадон, ҳар бир

корхона табиатни асрашга хисса кўшиши керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

Тадбири видеолоқа оркали Коркапогистон Республикаси ва вилоятлар жамоатчилиги ҳам кўзатди. У ерларда ҳам кўчатлар экиди. Ушбу кузги мавсумда «Яшил макон» лойихаси доирасида 80 миллион туп дараҳт ва бута кўчатларини экиш режалаштирилган.

Баҳорда 138 миллион дона кўчат экилган эди. Вазирлик ва хокимликлар 257 та бօғ барпо килган. Йирик саноат корхоналари ва ҷиҳони полигонлари атрофига ҳам дараҳтлар экилиб, «яшил белбоғ»лар ташкил қилинганда.

Автомобиль ва темир йўллари, дарё ва каналларга тулаш ерлар дараҳт экиш учун қарийб 10 минг аҳоли ва тадбиркорга ижара шартномаси асосида ахратиб берилди. «Менинг боғим» лойихаси доирасида голиб деб топилган 215 та лойиха бўйича босқичма-босқич экиш ишлари бошланди.

Умуман, охирги 3 йилда мамлакатимиз бўйича жами 646 миллион туп кўчат ва буталар экилган. Оролбўйда яшил қоплама 2 миллион гектардан ошган.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев пойтахтимизнинг Янгиҳаёт туманида барпо этилган «Яни авлод» маҳсус саноат зонаси бўлди.

Мамлакатимизда саноат ва тадбиркорлик ривожлангани сари кўшимча шароитларга эътиёж туғилмоқда. Давлатимиз раҳбарининг шу йил 20 мартағи қарори билан ташкил этилган мазкур саноат зонаси яна қўплаб корхоналарга жой бўлади.

Худудда лаборатория, тадқиқотлар маркази, конференция заллари ҳамда савдо зонаси ташкил этилади. Шунингдек, дуал таълим йўлга қўйилиб, саноат корхоналари учун керакли мутахассислар шу ернинг ўзида тайёрланади.

— Охирги йилларда ялпи ички маҳсулотимиз иккى баробар ўсиб, бу йил 110 миллиард долларга етапти. Энди буни 200 миллиард долларлик етказишига марра олдик. Инвесторларнинг лойихалари учун барча шароитни яратиб бермасак, бу кўрсаткичга етолмаймиз. Тошкент шаҳри бунда ҳам наумна бўлиши керак, — деди Президент.

Мутасадидларга лойихаларда маҳаллийлаштириш ва ракамлаштириш, энергия тежамкорликка аҳамият қараши бўйича кўрсатмалар берилди.

Давлатимиз раҳбари Тошкент шаҳридаги «Янгиҳаёт» индустрисиал технопаркида ҳам бўлди.

Янгиҳаёт туманида 184 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Сўнгги йилларда кўплаб янги уйлар курилиб, оилалар кўнч келди. Улар учун шу яқин атрофда иш ўрининг

«East can solutions», «EAS» ва «Euvap» каби нуғузли компаниялар ҳамкорлигига кўшилган қиймати, экспортбот маҳсулотлар ишлаб чиқарилади.

Давлатимиз раҳбарига шундай лойихалардан айримлари тақдимот килинди.

Хусусан, Хитойнинг «SAMC Engineering» компанияси билан саноат зонасини бошқариш, инвесторларни жалб этиш ва инфратузима объектларини барпо қилиш кўзда тутилган. «JAC Motors» компанияси тижорат автотранспорт воситаларини ишлаб чиқарishни йўлга қўяди. 135 миллион долларлик бу лойиха натижасида 2 мингта янги иш ўрни яратилади. Япониянинг «Aces Japan» компанияси билан ҳамкорликда 9 миллион долларлик офис учун ўриндиқ ва мебеллар ишлаб чиқарishни йўлга қўйилиб, яна 100 кишининг бандлиги таъминланади.

Бирлашган Араб Амирлигининг «DP World» компанияси билан эса транспорт-логистика марказини ташкил этилган. «Хусусан», 10,8 километрлик сув ва оқова, ёмғир сувларини қочириш тизими барпо этилди, 2,9 километрли ички йўллар курилиб, 51 километр электр линияси ҳамда 5,9 километр газ тармоғи тортилди.

Хозир бу ерда 101 миллион долларлик 8 та корхона ишга туширилган, 520 та иш ўрни яратилади.

Давлатимиз раҳбари уларнинг айримларини кўздан кечирди.

Масалан, «Алмерро Груп» маъсул уюнти чекланган жамиятияда «Krember» бренди остида қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Бунинг учун 3 гектар ер ажратилган, 22 миллион доллар йўналтирилган. Италия, Испания ва Туркия давлатларидан келтирилган илор технология ўрнагитирилган. Корхонада йилига 320 миллиард сумлик 80 турдаги қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши кўзда тутилган. Маҳсулотларнинг 15 – 20 фоизи Хитой ва МДХ мамлакатларига экспорт имконияти яратилади.

Умуман, технопаркда 2025 йилда 235 миллион долларлик 37 та, 2026 йилда эса 50 миллион долларлик 1 та лойиха ишга туширилади. Натижада 10 мингта янги иш ўрни ва 35 миллион долларлик экспорт имконияти яратилади.

Ўтган ўн ойда Янгиҳаёт туманида 3 мингдан зиёд аҳоли доимий ишга жойлаштирилган, 6 мингта ўзини ўзи банд қилган шахс рўйхатдан ўтказилган.

Сўнг давлатимиз раҳбари Янгиҳаёт туманида Ҳушнуд маҳалласида бўлиб, аҳоли ҳаётини худуди ӯзини ўзи банд қилган шахс рўйхатдан ўтказилган.

Маҳалла янги – 2021 йил ташкил этилган. Бу ердага 48 та кўп каватли уй ҳамда 625 та ҳовлида 11 мингдан зиёд аҳоли яшайди.

Болалар боғчаси, спорт мактаби, оиласиев поликлиника, хусусий клиника, ишлаб чиқарish корхоналари, дўкон ва машиҳи хизмат шоҳобчалари бор. Бу йил 49 та микролойиҳа оркали 116 нафар фикаро боландиги таъминланади.

Авлаларни бу жойлар чекка, кўримизсан эди. 2018 йилдан бошлаб замонавий уйлар, болалар ўйнингхози ва спорт майдончалари курилиб. Атроф ободонлаштирилди.

Диёт пойдевори, давлат таяничи, — деди Президент.

Президентимизнинг 2021 йил 4 февралдаги қарори асосида барпо этилган «Янгиҳаёт» технопарки шу мақсадда каратилган. Шавкат Мирзиёев 2022 йилда курилиш майдони ва бўлаҳаж лойихалар билан танишган эди. Технопарк ичидаги майдондан иккиси каватли маҳмуда курилиб, кичик корхоналар ва хунармандларга муддатли тўлов асосида сотилмоқда. Уларнинг ҳар бирда алоҳида ишлаб чиқариш ва кўргазма майдонлари бўлади.

Бугунги кунда шундай биноларда умумий қиймати 3 миллион долларлик 4 та лойиха – эшикромлар, тўқимачилик маҳсулотлари, курилиш майдони ва бўлаҳаж лойихалар билан танишган. Улар сўнгги йилларда Янгиҳаёт тумани жадал бўшартичаликни мономарказ ташкил этилган.

Давлатимиз раҳбари ушбу шароитларни кўздан кечирди. Махалла фаоллари ва ходимларининг хоналари, кутубхона, жадидлар бурчаги жойлашган. Юқори қаватларда аник фанлар ва хорижий тиллар бўйича ўкув маркази, фитнес зал фаолият олиб бормокда. Ертўла қисмидаги ёшларни касбга йўналтирувчи мономарказ ташкил этилган.

Давлатимиз раҳбари ушбу шароитларни кўздан кечирди. Махалла фаоллари ва ходимларининг хоналари, кутубхона, жадидлар бурчаги жойлашган. Юқори қаватларда аник фанлар ва хорижий тиллар бўйича ўкув маркази, фитнес зал фаолият олиб бормокда. Ертўла қисмидаги ёшларни касбга йўналтирувчи мономарказ ташкил этилган.

— Бугун келишимиздан мақсад қабул қилаётган қарорларимиз натижасини, одамлар хаётини кўриш. Ҳудди бу тумандагидай ҳар бир ҳудуди ривожлантириши, одамларга қуляйликларни ташкил этилди.

Президент маҳалладаги режимга бўйича маълумот берилди. Жумладан, курилиш материаллари, электротехника, логистика ва хизмат кўрсатиши, текстиль ва тўқимачилик саноати, озиқ-овқат саноати каби йўналишларда 386 миллион долларлик 46 та лойиха амалга ошириш режалаштирилган.

Бу ишни келишимиздан кўздан кечирди. Уларнинг бирга, тълим-тарбияга, маданиятга катта эътибор каратяпмиз. Билим ва маънавият мустаҳкам бўлса, иктисолиёт ҳам яхши ривожланади, — деди Шавкат Мирзиёев.

Президент маҳалладаги 150 ўринли, замонавий шароитлар яратилган хусусий бояғча фаолияти билан ҳам танишди. У жорий йилда фойдаланышга топширилган 16 қаватли уйнинг биринчи-иккинчи қаватида жойлашган. Муассаса хоналарини жиҳозлашда замонавийлик ва миллийлик ўйнингашуваша алоҳида эътибор қаратилган.

Махалла янги – 2021 йил ташкил этилган. Бу ердага 48 та кўп каватли уй ҳамда 625 та ҳовлида 11 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Болалар боғчаси, спорт мактаби, оиласиев поликлиника, хусусий клиника, ишлаб чиқарish корхоналари, дўкон ва машиҳи хизмат шоҳобчалари бор. Бу йил 49 та микролойиҳа оркали 116 нафар фикаро боландиги таъминланади.

Мамлакатимизда махалладарда амалга оширилётганни, тизимга катта ваколат ва имкониятлар берилётганди. Бу ишлар уларнинг ободлик, аҳоли фаровонлигига ифодасини топайтилган қайд этилди.

**Зиддупла ЖОНИБЕКОВ,
Икрам АВВАЛЬОЕВ,
ЎзА мухбирлари.**

ЎЗАРО ТАЖРИБА АЛМАШИШ, ЯНГИ ТАШАББУСЛАРНИ ИЛГАРИ СУРИШДА МУҲИМ ПЛАТФОРМА

Мулоқот

Аввал хабар берилганидек,

Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева бошлилигидаги мамлакатимиз парламенти делегацияси Россиянинг Санкт-Петербург шаҳрида бўлиб қайти.

Ташриф доирасида делегациямиз Мустақил Давлатлар Ҳамдустлиги (МДХ) иштирокчи

МИНТАҚА МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАЙМИЗ

Муносабат

Мамл

ЎЗАРО ТАЖРИБА АЛМАШИШ, ЯНГИ ТАШАББУСЛАРНИ ИЛГАРИ СУРИШДА МУҲИМ ПЛАТФОРМА

1 Тақидланганидек, бугунги кунда тарғиботи, парламентаризм ва фуқаролик жамияти институтларини ривожлантириш, шунингдек, ҳалқларимиз ўтасидаги ўзаро ҳамхижатлини мустаҳкамлашда муҳим аҳамият қасб этмоқда. Айни ҷоғод Ассамблейнинг аъзо давлатларда сайлов жараёнлари қонунчиликка мувофиқ тарзда ўтказилишидан иштирок ва бу борада Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилган Сайлов органлари раҳбарларининг маслаҳат кенгаши фаoliyati ҳам эътиборга молик.

Хозирги тезкор даврда ушбу тузилма фаолиятини янада фоаллаштириш ҳамда иштирокчи давлатлар ўтасидаги ҳамкорлик алоқаларини кучайтириши даврнинг ўзи талаб этмоқда. Шу боис Ўзбекистоннинг мазкур мақсадда ишлаб чиқилган бир қатор ташаббуслари илгари суринди.

Ўз навбатида, сессия давомида Ўзбекистон томонидан Ассамблейнинг кўп қиррали ҳамкорликни мустаҳкамлашга хизмат қуловчи ва мамлакатимиз қонунчилик ташаббуслари ҳамда манбаатларини ифодаловчи намунавий қонулар ва тавсиялар кўллаб-куватланиши маълум қилинди.

Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева ушбу ташриф доирасида Россия Федерацияси Федерал Мажлиси Федерация Кенгаши Раиси Валентина Матвиенко ҳамда Қозогистон Республикаси Парламенти Сенати Раиси Маулен Ашимбаев билан учрашувлар ўтказди.

Уларда В. Матвиенко ҳамда М. Ашимбаев Т. Норбоевани Олий Мажлис Сенати Раиси лавозимиға сайланганни билан табриклаб, келгусидаги фаолиятига муваффакиятлар тилиди.

Мулоқотлар чоғигда Ўзбекистон парламенти билан алоқаларни янгича мазмун-моҳият билан бойитиши ва олий даражада ёришилган келишувларни изчил амалга ошириш ҳамда худудий вакиллик органлари ўтасида самарали мулокотни ўйла кўйича зарур чораларни кўриши масалаларига катта эътибор қаратиди.

Шунингдек, МДХ ПАнинг кун тартибидаги муҳим вазифалар ижроси ҳамда парламентлараро алоқаларни ривожлантириш масалалари муҳокамалар марказида бўлди.

«Халқ сўзи».

МИНТАҚА МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАЙМИЗ

1 Айни ҷоғод “яшил” энергияни татбик этиш ва ривожлантириш борасида нафакат Марказий Осиё, балки МДХ давлатларидаги мукобилий бўймаган инклибий натижаларга эришилди. Ўтган беш йилда қайта тикиланувчи энергия манбаларини куриш бўйича хорижий инвесторлар билан умумий ҳажми 24 млрд. 180 млн. долларга тенг бўлган 47 та битим амалга оширилди.

Давлатимиз раҳбари Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Баш вазир номзодини кўриб чиқишга багишланган мажлисидаги нутқида ижтимоий-иктисодий соҳада кўлга киритилган ютуклар каторида экология соҳасида амалга оширилган ишлар ва истиқболда амалга оширилиши лозим бўлган устувор ва-

зифаларга алоҳида эътибор қаратди. Жумладан, 2030 йилгача яшиллик даражасини 30 фоизга ётказиш, кенг жамоатчилик иштирокида экологик паспорлар ва рейтинглар ишлаб чиқиш ва амалига ётишга киритилган, йирик корхоналарда экологик ишлаб чиқиш ўтишини кўллаб-куватлаш тизимини жорий қилиш бўйича қонулар яратиш зарурлиги таъкидлаб

ўтилди. Ўзбекистон БМТ томонидан бу борада қабул килинган иккита муҳим реゾлюциянинг ташаббускори бўлганинига ва “яшил” энергияни ривожлантириш бўйича Марказий Осиёнинг етакчи давлатига айлангани эътироф этилди.

Мамлакатимизда экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, яшилликни кўпайтириш, сув тақчилигининг олдини олишга қаратилган амалий ишлар жаҳон ҳамхижати томонидан эътироф этилди. Давлатимиз раҳбари томонидан ташкил этилиши хамда кўшини мамлакатлар билан биргаликда Минтақавий икlim стратегиясини амалга ошириш ишларига киришилгани. Зеро, кенг кўламли соҳа бўлган атроф-муҳитни муҳофазаси тадбирларини амалга ошириша салоҳияти кадрларга ва тизимли чора-тадбирларга этижъий келиб чиқмокда.

Мажлиса Президентимиз томонидан 2025 йилни “Атроф-муҳитни асрар ва “яшил иктиносидёт” йили”, деб эълон килиш таклиф этилди ва тўлиқ

кўллаб-куватланди. Давлат дастурини ишлаб чиқиш борасида вазифалар белгилаб берилди. Унда “яшил” технологияларни жорий этиши, сувни тежаш, қўйаламзор худудларни кескин кўпайтириш, Орол фоҳисасининг оқибатларини юмшатиши, чиқиндилар муаммосини ҳал қилиш, энг муҳими, аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш каби масалалар устувор аҳамият қасб этиши зарурлиги таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари томонидан белгилаб берилган вазифаларнинг ижросини таъминлашда таъсирчан парламент ва жамоатчилик назоратини олиб борамиз ва албатта, кўзланган мақсадларга эришамиз.

Моҳира ХЎЖАЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

ҲАМ ҚУЛАЙЛИК, ҲАМ СИФАТ ТАЪМИЛНАДИ

Кишлоқ ҳўжалиги вазирилиги ҳузуридаги Қишлоқ ҳўжалиги экинлари навларини синаш маркази ўз тизимидағи станциялар ва участкаларда хизмат сифатини оширишга қаратилган янгиликларни жорий қилимокда.

Лойиҳа

Шу мақсадда марказга қарашли 35 та нав синаш станцияси ҳамда участкалар замонавий офис жиҳозлари билан таъминланган маҳсус контейнерларга эга бўлмоқда. Мазкур контейнерлар мобиль-офис вазифасини бажариб, дала шароитида офис қулаликларидан фойдаланиши имконини беради. Жорий йилда ушбу марказ томонидан 13 та нав синаш станцияси ҳамда участка-

ларга мобиль офислар етказиб берилган бўлса, колгандаридаги контейнерларни ўрнатиш ишларни давом этмоқда.

Лойиҳанинг мақсади — қишлоқ ҳўжалиги навларини синаш жараёнини замонавий техника ёрдамида енгиллаштириш, ишчи-ходимларга кўл шароитида яратиш ва ресурс тежовчи технологияларни жорий килиш. Шу тариқа станция ва участкалар 68 та янги техника билан таъминланши ҳам режалаштирилган.

«Халқ сўзи».

Мобиль-офислар нафакат қулалик яратади, балки иш сифатини сезиларли даражада оширади.

Хусусан, дала шароитида мавжуд офис ускуналаридан фойдаланиши имконияти яратилиб, маълумотлар тезкор таҳтил килинди, синов жараённи самардорлиги кучайтирилади ҳамда ходимлар меҳнат унумдорлигини оширишга йўналтирилади.

Мазкур янгилик, айниқса, технологиялардан унумли фойдаланиш орқали ресурсларни тежашга хизмат киласди, натижада қишлоқ ҳўжалигида илғор технологияларни кўллашга кўшимча имкониятлар эшиги очилади.

«Халқ сўзи».

Тадбиркорлик

КИЧИК БИЗНЕСНИНГ КАТТА ИМКОНИЯТЛАРИ

Бундан икки йил муқаддам Бухоро шаҳридаги Ҳавзи нав маҳалласи фаоллари шу худудда яшовчи Олия Шукровага “Ховлингизда кичик цех очасиз. Ўйингиздан буюртмачиларнинг қадами узилмайди”, дейишганида у бир ишоншиб, бир ишоншиб эди.

Олия опа субсидия асосида тикув машинаси олди. Кунни тунга улаб ишлади, мижоз ортириди. Натижада рўзгорига барака кирди. Кейин эса келиниу маҳалладошларини қаватига олди. Үнга молиявий мусассасадан 100 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредит ажратилиди. Бу сармояга тикув машиналари харид қилди. 10 та иш ўрни яратди.

— Турли кийим-кечаклар, рўзгороп буюмларимиз орқали бозорда ўз ўрнини топдики, — дейди тадбиркор. — Буюртмалар кўп тушти. Барчасига улгуриш харакатидамиз. Тўғри, бизнинг бизнесимиз ўзном билан кичик бизнес. Лекин мен унда катта имкониятлар кўрдим. Энг муҳими, нафакат ўзимнинг, балки ишчиларимининг ҳам рўзгори бути.

“Ҳавзи нав”дан чамаси 65 километр олисда жойлашган “Дўрмон” маҳалла фуқаролар йиғинида ҳам шу мазмундаги сўзларни эшитди. Шоғирон туманидаги мазкур маҳалла “Нурия Сulton чеварлари” тикувчилик корхонаси фаолияти кўрсатмоқда.

— Турилай кийим-кечаклар, рўзгороп буюмларимиз орқали бозорда ўз ўрнини топдики, — дейди тадбиркор. — Буюртмалар кўп тушти. Барчасига улгуриш харакатидамиз. Тўғри, бизнинг бизнесимиз ўзном билан кичик бизнес. Лекин мен унда катта имкониятлар кўрдим. Энг муҳими, нафакат ўзимнинг, балки ишчиларимининг ҳам рўзгори бути.

— Үтган йили банк томонидан ажратилган 100 миллион сўм миқдоридаги сармоя эвазига шу корхонани барпо этидик, — дейди лойиҳа ташаббускори Гулсара Каримова. — Чойшаблар тўплами ишлаб чиқарипмиз. Қишлоғимизнинг ўндан зиёд хотин-қизлар ишлаб бўлди. Уларнинг ўз ҳаётларидан, ишларидан розилигини кўзларига бокиб хисқиламан. Бу менга куч-куват багишлайди. Соҳага янги технологияларни жалб этиш орқали халқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозорда ҳам ракобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги иш ўринлари яратиш ниятидамиз.

Хар иккала тадбиркор аёлнинг ўз ишчилари турмуши фаронсони ҳамаюнлаштиришга қарашади. Соҳага яратишни кўзларига бўлди. Ҳалқаро бозор

Хушхабар**ЎЗБЕК ОЛИМИНИНГ ЯНГИ КАШФИЁТИ**

Яқинда Россия Федерацияси Интеллектуал мулк федерал хизмати ("Роспатент")дан хушхабар келди.

Гап шундаки, Ўзбекистон Миллӣ униврситети профессори, сиёсий фанлар доктори Баҳтиер Омоновга ҳалкаро пантent берилди. Аҳамиятлиси, олимнинг "Ўтиш даврида жамиятни модернизациялаш кризислари" номли фанга киритган илмий тушунчаси ётироф этилиб, ҳалкаро маълумотлар базасига жойлаштирилди.

Таъкидлаш жоизи, маълумотлар базаси — ўтиш даври босқичлари, инқизор пайдо билиш шартлари, инқизор тур, инқизордан чиқиш йўллари каби ўзар боғлиқ тушунчалар тўпламидан ташкил топди. Жамиятни модернизациялаш, ислоҳ этиши хамда янгилашда юзага келадиган инқизорларнинг ҳар бир холати унинг вужудга келиш даври, сабаблари ва ундан самара чиқиш йўллари доирасида белгиланиб ўрганилади.

Олимнинг "Ўтиш даврида жамиятни модернизациялаш кризислари" номли тушунчаси ва ушбу илмий янгилик узоқ йиллик тадқиқотларга суннӣ, ёхир хамда минтақамизда эълон қилинган илмий аданбетлар, амалий тажрибаларни таҳжилашаси ишлаб чиқилилди.

Таҳлилларда дунёнинг ҳоҳлаган мамлакатида модернизациялаш даврида инқизорлар изо берисида сиёсий институтлар, иқтисолид муммалор, коррупцияниң кучайishi, қашшоқлаши, бироркратия, қариндош-урӯчилик, ишсизлик, сиёсий бекорлиқ, диннинг сиёсийлашуви каби объектини хамда субъектини омиллар ўрин этгалиши асослаб берилган. Барча маълумот ўтиш даври босқичларига мос равишда тизимга солиниб, изчил тақдим этилган.

Умуман, профессор Б. Омонов фанга киритган маълумотлар базасидан талаబалар, тадқиқотчilar, сиёсатчilar, иқтисадчilar, ширинде, ривоҷланниш ўйлига ўтиб олган ўш давлатлар ўзларининг ижтимоий-сиёсий фаoliyatiда фойдаланиши мумкин. Колаверса, ушбу илмий янгилик социология, сиёсатшунослик, психология соҳаларида кўлланилиди.

"Халқ сўзи".

МЕҲР-МУРУВВАТ УНУТИЛМАЙДИ

Бухородаги қадими қадамжоларга борсангиз, тарихий номларга дуч келасиз. Ўтмиш аждодларимизнинг хайрли ишлари, эзгу амалларидан ҳабар топасиз. Шу ўрinda бир мисол. Баҳоуддин Нақшбанд зиёратгоҳида айни дамда Дониёл оталик мадрасаси ва бу барпо этган мақбаралар қайта тикланётганини кўриш мумкин.

Тарих саҳифаларида

— Табиийти, Дониёл оталик ким бўлган, деган савол туғилди, — дейдай Баҳоуддин Нақшбанд ёдгорлик мажмуси маркази раиси Ф. Аминов. — Маънбаларда айтилишича, у Бухоро амири Муҳаммад Раҳимнинг катта амакисидир. Амир 1758 йилнинг 24 марта вафот этади. Ўфиллари бўлмаганлиги бос таҳта кизининг ўғли, воғоя етмаган Фозилтура ўтказилади. Дониёл унга оталик, яъни ота ўрнида ота этиб тайинланади. Унинг вазифаси Фозилтура вояғи етгуга қадар шахзодани тарбиялаш ва улусини бошқаришдан иборат этиди. Лекин бу хол жойлардаги хокимлар, амирларнинг норозилигини кељтириб чиқаради. Шундука Дониёл оталик улар билан мурносага бориб, аштархоний шаҳзода Абўлғозининг хонлини таҳтишига шароит

яратади. Бирор ўзи хукмдорлик мавкенини сақлаёт колади.

Дониёл оталик ҳакида узок тұхталиш мумкин, албатта. Лекин бу ўрнида асли мангитлардан бўлган бухоролик тарихчи Муҳаммад Ёқубнинг "Дониёл оталик саҳиҳ ва мурувватли

хоким сифатида машхур бўлган", деган сўзларини кептириш билан кифояланмоқчилини.

У Баҳоуддин Нақшбанд зиёратгоҳи худудида ногиронлар уйи барпо этган. Бу ўша давр учун нобёв воқеа эди. Дониёл оталик ҳаётни ва фаолиятини атрофина тадқик килган тарих фанлари номзоди Баҳоудир Қозоқовнинг ёзишича, бу кичик хайрияхона у бунёд килган мадрасаси ва масжид билан ёнма-ён жойлашган.

— Мазкур иншоотларни курдириш ва уларнинг келгуси таъминоти учун Дониёл оталик экин ерлари, болгар, работлар, хөвиллар, тегимонлар сотиб олган, — деба ёзди Б. Қозоқов. — Улар вақф мулки сифатида расмийлаштирилган. Иккиси мисдан иборат бу хужжат 1777 йилда ёзилиб, қози мурхи билан тасдиқланган.

Кизиги, ногиронлар уйи ало-

хида ётиборда бўлган. Олти нафар ногиронлиги бўлган шахса га мўлжалланган бу кичик мусассада ҳар бир киши учун йиғорида бир мян, яъни 160 килограмм миқдорида бўғдой ажратилган. Анрикого, шу галла миқдорига тенг кўйматда тайёр овқат берилган. Шунингдек, гариб ва мискинларга ҳар жума кунида кўй гўштидан таом улашилган. Бу овқатдан ногиронлар уйидагилар ҳам баҳраманд бўлган. Бу ерда умргузаронлик килатган кўзига оқизлар ёки тақдир зарбасига учраб ногирон бўйиб қолганлар зиёратчиликарнинг ҳам хайру эхсонларидан бебахра қолмаган. Кўнгилларни ўқсимиш, эл-юртдан ажралмаган ҳолда умргузаронлик килган.

Меҳр-оқибатли бўлмоқ, кўмакка муҳтоҳ кишиларга ёрдам кўлини чўзмоқ, улар ўташвишини хийла бўлса-да, енгиллаштирик оқалкимизнинг кон-конига сингиб кетган. Дониёл оталик томонидан чамаси 250 йил миқадам бунёд этилган кичик ногиронлар уйи бу фикрнинг яққол тасдиғидир.

**Истом ИБРОХИМОВ
(Халқ сўзи).**

«МЕНИНГ БИРИНЧИ КИТОБИМ»

Ўзбекистон Ёзувлчilar уюшмасида "Менинг биринчи китобим" лойҳаси доирасида юртимиздан ижод мактабларида таҳсил олабётган ёш қаламкашларнинг илк китоблари тақдимоти бўлиб ўтди.

Кувонч

Тадбирда сўзга чикқанлар ўқувчиларнинг ижодий ишларини доимий чоп этиши тизимини ўйлга кўйиш, ёш ижодкорларни қашф килишга ётибор каратиш лозимигини таъкидлашди. Асо-

сан, назм жанридаги ушбу китоблар ўқувчиларга ҳавола этилди.

Тақдимотда муаллифларга биринчи китоблари ва қалам хаки топширилди. Хонандадар ва ишод мактаби ўқувчиларнинг бадий чиқишиларни намойиш қилинди.

Халқ сўзи.

ИСТЕМОЛЧИЛИК МАДАНИЯТИ УНИ ЮКСАЛТИРИШГА ҲАР БИРИМИЗ МАСЬУЛМИЗ

Бу дунёда ҳаммамиз истемолчимиз. Боиси жамият ҳаётидаги фаол иштирок этарканмиз, ўз-ўзидан турли жараёнларда бевосита қатнашишга тўғри келади.

Бозор иқтисодиёти шароитида талаб ва тақлиф ҳал кипувчи аҳамиятига эга. Бу истемолчилик маданияти нечоғли шакллангани билан ҳам бевосита боғлиқ, Афсуски, биз аксарият ҳолларда истемолчли сифатида маҳсулотнинг сифатига эмас, арzonligiga қизикамиз. Орзумизни амалга ошириш учун қонуний ёчим излашдан кўра, айланма йўллар орқали иш битиришига ҳаракат қилимиз. Кейин панд бериб, алдаб кетишиганида жабрдийда сифатида айюханнос солишимиз бор гап.

Долзарб мавзу

Хўш, бугун юртимизда "Харидор ҳамиса ҳақ" таймойли қандай ишляпти?

Ўзбекистон истемолчилар хукукларни химоя қилиш жамиятларни хуқуқларни солишини ошириш борасида доимий равишда изчили саъӣ-ҳаракатлар олиб борилади.

— Биргина жорий йилнинг ўтган даврида мурожаатларни ўрганинг натижаларига кўра 900 миллион сўмдан зиёд маблағлар истемолчиларнинг фойда-сига қўйта хисоб-китоблининига ёриши, — дейдай ҳуқуқий билими хамда истемол маданияти ошириш борасида изчили равишда изчили саъӣ-ҳаракатлар олиб борилади.

— Биргина жорий йилнинг ўтган даврида мурожаатларни ўрганинг натижаларига кўра 900 миллион сўмдан зиёд маблағлар истемолчиларнинг фойда-сига қўйта хисоб-китоблининига ёриши, — дейдай ҳуқуқий билими хамда истемол маданияти ошириш борасида изчили равишда изчили саъӣ-ҳаракатлар олиб борилади.

— Биргина жорий йилнинг ўтган даврида мурожаатларни ўрганинг натижаларига кўра 900 миллион сўмдан зиёд маблағлар истемолчиларнинг фойда-сига қўйта хисоб-китоблининига ёриши, — дейдай ҳуқуқий билими хамда истемол маданияти ошириш борасида изчили равишда изчили саъӣ-ҳаракатлар олиб борилади.

Айтиш жоиз, жорий йилнинг

тўлиқ таъминланмаяти. Жумладан, истемолчиларнинг маълумот олиши хуқуки тўлиқ таъминланмаслиги натижасида турли келишмовчиликлар келиб чиқмода.

— Аксарият савдо нукталари ва умумий оқватланиш шохобчаларидан нархомалар кўрсатилади, — дейдай Фарғона шахрида истикомат килувчи Шамсиддин Корабоев. — Бундай

у салат тайёрлаш, умумий залга хизмат кўрсатиши бўйича етарили таҳрибага эга бўлган, истаган пайдада ракобатчи ошончага ишга ўтиб кетаверади.

Бундай шароитда иш берувчининг томошабин бўйиб қолишибдан бошқа чораси ўйўк. Шу сабаби умумий оқватланиш шохобчаларидан тўлиқ таъминланади, — дейдай Фарғона шахрида истикомат килувчи Шамсиддин Корабоев. — Бундай

Фуқаролик ишлари бўйича Марғилон туманлараро судида Марғилон шахар истемолчилар хукукларини химоя қилиш жамиятининг ушбу фуқаро мағфаатини кўзлаб кирифтади жаризада жавобгардан даъвогар фойдасига етказилган зарар миқдоридаги пул маблаги ундириб берилди. Ўз навбатида, жавобгардан суд харажати учун 34 минг сўм, давлат божи учун 340 минг сўм ўндириш бўйича суднинг ҳал қарори чиқарилди.

Истемолчилар маданияти борасида гап кетганда, амалиётда кўп учрайдиган яна бир ҳолатга ётибор каратиш лозим. Одатда, биз ўзимизга сотилган маҳсулотда нуқсони аниқланганда алмаштириб олиш, бепул таъмирлатиш жараёнларида турли муаммоларга дуч келамиз. Бунга асосий сабаб эса сотувчи ёки ишлаб чиқарувчига ўз қонуний ётироф ҳамда талабимизни оғзаки шакла билдирамиз.

Ваҳоланки, дунёнинг ривожланган аксарият давлатларидан урф бўлгани каби бизда ҳам ушбу ётирофларни ёзма шаклда берисиши шаклнини зарур. Истемолчи ҳар кандай шароитда ўз хуқуқ ва мағфаати химоя қилишида бу биринчи қадам ҳисобланади.

Истемол маданияти тўғри шаклнинишида хизмат кўрсатувчи ҳам, харидор ҳам бирдек маъсул эканнини унтумаслик керак. Акс холда бу ширин орзу бўлиб қолаверади. Биз бир-бirimizни алдаш, панд беришда давом этаверади.

Бундай ҳолатда ўзравон ҳам, жабрдийда ҳам ўзимиз эмасми?

**Ботир МАДДИЁРОВ
(Халқ сўзи).**

малумотларни сўрашни бошлангиз, тезда мумомала ўзгаради, қаерда ишлашнингизни суриширишга ўтишида.

Кўпинча оқватланиб бўлгача нақд пул тўлағандаги ҳаридек чек бермаслик учун уларда турли баҳоналар тайёр. Энг мумхим, мизоғиза хизмат кўрсатувчи ходимларда мумомала маданияти етиши майди.

Марғилон шахрида яшовчи Аҳмад Умаров янги ўйини шифер қилиш учун иккиси нафар уста ёллади. Хизмат ҳакини тўлағач, усталар келишилган иданинг 1,5 миллион сўм ортиқа хизмат ҳаки олиб кетишиганини билиб колди. Ҳеч қандай ўзма келишув бўлмагани сабабли усталар пулни қайтаришни пайсалга солиб юраверди.

Бундай ҳолатда ўзравон ҳам, жабрдийда ҳам ўзимиз эмасми?

Таҳрирнинг келган кўлзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифа қантарилмайди.

Газетанинг етказиб берилсини учун обнанинг расмийлантирилган ташкилот.

Газета таҳрирнинг композицияси төрнида ҳамда оператор М. Бегумтова томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфия жиҳозини сифати чон этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси масуль.

Босхона телефони: 71-233-11-07.

**Ботир МАДДИЁРОВ
(Халқ сўзи).**